

Sagen, om jeg saa maa sige, gennem Rigsdagens Brillen, saa troer jeg, at Rigsdagen ikke kan frigjøre sig for at vedtage Lovforslaget som det foreligger, og det forekommer mig da, at det, at opgive Vestbanen og at gaae til Torvildbanen, ikke kan vente at finde overveiende Sympathi hos Rigsdagen.

Mathiasfen: Det af det ærede Medlem for Aarhus Amts 2den Valgkreds (Mørt) stillede Endringsforslag, som han har tydeliggjort ved et Underændringsforslag, saaledes at Ministeren skal have frie Hænder med Hensyn til Valget af Aarhus eller et Punkt paa Randers-Aarhus Banen, forekommer mig at være af den Betskaffenhed, at Udfaldet, enten det vedtages eller ikke, vil blive det samme. Viser der sig efter nærmere Conference med Driftsselskabet overveiende store Vanstieligheder for Ministeren, saaledes at der f. Ex. skal bygges en ny Banegaard eller lægges nye Spor, vil han, hvis Loven nu vedtages uforandret, søge at fremkalde Forandringer i den, men gives der ham frie Hænder derved, at dette Forslag vedtages, forekommer det mig afgjort, at han vil søge at nærme sig sit eget Forslag saa meget som muligt. Jeg overseer ikke det Tryk, som Aarhus By vil lægge paa den ærede Minister, men det haaber jeg, at han vil værges sig imod. Som Medlem af Rigsdagen maa jeg stemme for Forslaget, men jeg serbeholder mig min Stemme, forsaavidt det finder Tilslutning, ved den senere Behandling. — Det ærede Medlem for Beile Amts 3die Valgkreds (Schytte) bringer ved det af ham stillede Forslag atter Torvild-Linien frem; det er en gammel Gjengangere i Thinget. Jeg har i sidste Samling udtalt mig imod denne Bane i Sammenligning med Skanderborgbanen, og jeg skal saavidt muligt søge at vogte mig for Gjentagelser, men ganske kunne disse ikke undgaaes, naar man skal tale om samme Sag. Skanderborg, hvortil der ikke er Seilads, og som ligger mellem to store Søjstæder, er i mange Henseender uheldigt stillet. Under den fjendtlige Occupation var der bestandig indkvarteret fjendtlige Troppeskorper, og dette var der forbundet med større Dpoffrelser end i de større Søjstæder, thi fra Skanderborg, som

er en virksom og vindstibelig Handelsby og ligesom andre Søjstæder Samlingsplads for Producter fra et betydeligt Opland gennem alle de Veie, der nær og fjernt fra concentrere sig her, maae Varerne befordres tilvogns til Søjstæderne, ligesom de paa samme Maade maae bringes tilbage. Det er indlysende for Enhver, at dette vil sige, at Byen er uheldigt stillet, idet Forbrugsartiklerne derved fordryes for Byen som for Oplandet. Skanderborg betragtes i flere Henseender som Amtets Midtpunkt, Amtmanden og Amtsforsvalteren have deres Contoirer og Bopæle der, og der boer fremdeles Toldebembedsmænd, Ræger og flere Embedsmænd, hvilket giver Anledning til en endnu større Trafik, end det naturlige Opland drager til Byen. Jeg kan ikke antage, at det skulde være rigtigt at laste en saadan Søjstæd og dens Opland overbord og antage en ny Jernbanelinie; det strider imod hele Princippet for Jernbanerne i Sylland, at vælge Søjstæder, hvor der findes gode Landeveie, Balthuse og Udflybningssteder. Der er en anden Sag, som egentlig er svævende og i sin Fødsel og som jeg derfor helst vilde undgaae at omtale; men Tanken kan blive til Gjærning og ligeoverfor Spørgsmaalet Torvild eller Skanderborg skal jeg tillade mig at berøre den. Terrainet $1\frac{1}{2}$ — 2 Mile Vest for Skanderborg har været be-rejst af Ingenieur-officerer, der skulde udsee en Plads til faste militaire Leirpøvelser. De have fundet en saadan Syd for Nye Skov, ved Wisingkloster; den er omgivet af store Bælter og tildeels af store Skove; der løber en smal Aa igennem den, og den skal være passende og hensigtsmæssig for alle Vaabenarter. Jeg udtaler dette efter disse Mænds Udsagn, og jeg troer ganske vist, at Skanderborg-Linien ogsaa for dette Tilfælde bør vælges, idet det vil blive af factisk Betydning i saa Henseende, at Banen kommer saa nær en saadan Plads som muligt. Den Leirplads, der nu benyttes i Viborg Eggen, skal mangle Vand, og dette skal være Grunden til, at man søger andetsteds hen. Efter den Kundskab, jeg har efter de tidligere Forhandlinger om Linien og efter, hvad jeg ved Keilighed har erfaret, skal jeg dernæst tillade mig nogle Ytringer; den ærede Underriksminister vil vistnok modsigge mig, hvis